

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului
pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(ajustarea cadrului normativ aferent instituționalizării Statului Major al Apărării)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (ajustarea cadrului normativ aferent instituționalizării Statului Major al Apărării) a fost elaborat de către Ministerul Apărării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
În temeiul Art. IV. din Legea nr. 230/2025 ce vizează sistemul național de apărare (în vigoare la data de 25.08.2025) a fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului, în vederea instituționalizării Statului Major al Apărării în structura sistemului național de apărare. Astfel, proiectul urmărește consolidarea instituțională și funcțională a Statului Major al Apărării ca structură centrală de conducere a forțelor armate, în concordanță cu standardele occidentale de planificare, comandă și control și cu bunele practici ale statelor membre NATO și UE.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Necesitatea elaborării proiectului este determinată de procesul de modernizare și perfecționare a sistemului de conducere militară, prin instituționalizarea Statului Major al Apărării ca structură centrală distinctă, cu atribuții clar delimitate, în conformitate cu standardele internaționale de organizare a apărării naționale. Modificările propuse sunt în principal terminologice și organizatorice, fără a afecta atribuțiile funcționale sau structura de personal. Totodată, cadrul normativ aferent domeniului apărării conține în prezent numeroase referințe la autorități reorganizate sau redenumite, ceea ce creează discrepanțe între legislația secundară și realitățile instituționale actuale. Aceste neconcordanțe pot genera dificultăți de aplicare unitară a prevederilor legale. Prin urmare, modificările propuse vizează uniformizarea terminologiei și actualizarea componentelor instituționale, astfel încât să reflecte organizarea reală și funcțiile actuale ale Statului Major al Apărării. Implementarea acestor ajustări va conduce la: asigurarea coerenței între cadrul legislativ primar și actele normative subordonate; claritatea responsabilităților instituționale în domeniul apărării naționale; crearea unui cadru legal coerent și eficient, adaptat la realitățile curente ale sistemului militar.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Prin proiectul de hotărâre se propune modificarea și completarea mai multor hotărâri ale Guvernului care reglementează aspecte instituționale și organizatorice din

domeniul apărării naționale, în vederea armonizării cadrului normativ secundar cu prevederile Legii nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 230/2025, precum și cu noile realități instituționale rezultate din procesul de instituționalizare a Statului Major al Apărării.

În acest context, sunt vizate, în principal, următoarele acte normative:

- Hotărârea Guvernului nr. **77/2001** pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea administrativ-militară și efectivul-limită al organelor administrativ-militare;
- Hotărârea Guvernului nr. **631/2003** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară;
- Hotărârea Guvernului nr. **587/2003** despre aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea catedrelor militare din cadrul instituțiilor de învățământ superior publice;
- Hotărârea Guvernului nr. **864/2005** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus;
- Hotărârea Guvernului nr. **941/2006** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate;
- Hotărârea Guvernului nr. **980/2010** privind crearea Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, precum și alte acte normative conexe, inclusiv Hotărârile Guvernului nr. **1278/2005** și nr. **475/2014**.

Totodată, o parte dintre modificări au caracter tehnico-terminologic, vizând substituirea unor denumiri instituționale și funcționale care nu mai corespund structurii organizaționale actuale a sistemului național de apărare.

Modificări esențiale la unele hotărâri de Guvern:

La clauza de adoptare:

Urmare a procesului de avizare, clauza de adoptare a fost reformulată pentru a asigura respectarea normelor de tehnică legislativă. Deși inițial, la propunerea **Ministerului Afacerilor Interne**, s-a optat pentru o enumerare extinsă a temeiurilor legale, în urma expertizei juridice a **Ministerului Justiției**, textul a fost definitivat prin reținerea exclusivă a normelor de abilitare directă. Astfel, s-a stabilit un echilibru între propunerile recepționate, fundamentându-se actul pe prevederile art. 27 din Legea nr. 345/2003 și pe norma specială de implementare de la art. IV din Legea nr. 230/2025, asigurându-se astfel o bază juridică certă și concisă.

La punctul 5 din proiect:

Modificările propuse la Regulamentul cu privire la activitatea catedrelor militare din cadrul instituțiilor de învățământ superior publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. **587/2003**, sunt determinate de modificările recente ale Legii nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, precum și de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 941/2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, prin care se stabilește că gradul militar primar pentru efectivul de sergenți este „caporal”. Astfel,

modificările urmăresc excluderea unor neconcordanțe de ordin tehnic identificate în aplicarea normelor existente.

La punctul 6 din proiect:

Modificările propuse la Hotărârea Guvernului nr. **631/2003** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară vizează:

- substituirea denumirii „Departamentul administrativ-militar” cu denumirea „Statul Major al Apărării”, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. **246/2007**, prin care a fost dispusă lichidarea Departamentului administrativ-militar al Ministerului Apărării și transmiterea atribuțiilor acestuia către Marele Stat Major al Armatei Naționale.

Având în vedere evoluțiile instituționale ulterioare și instituționalizarea Statului Major al Apărării, utilizarea vechii denumiri nu mai corespunde realităților actuale, fiind necesară uniformizarea terminologică și corectitudinea juridică a cadrului normativ;

- reformularea punctului 4 al Regulamentului, prin stabilirea expresă a responsabilității **Ministerului Apărării, în comun cu deținătorii registrelor electronice de evidență a populației**, pentru funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al resurselor de apărare”.

Această modificare reflectă **stadiul operațional actual al sistemului** și clarifică distribuirea competențelor instituționale, asigurând funcționarea eficientă și interoperabilă a sistemului informațional în domeniul apărării.

La punctul 8 din proiect:

Suplimentar, în procesul de definitivare a proiectului, Ministerul Apărării a identificat necesitatea actualizării terminologice la pct. 39 din Regulamentul nr. 864/2005. Astfel, textul „Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” se substituie cu textul „Ministerul Sănătății”, având în vedere că atribuțiile ce vizează activitatea profilactică și curativă a recruților revin exclusiv autorității în domeniul sănătății.

La punctul 11 din proiect:

Modificările propuse privind actualizarea componentei nominale a Comisiei Centrale de Rechiziții, prevăzută în anexa la Hotărârea Guvernului nr. **1278/2005**, sunt necesare în contextul modificării denumirilor unor funcții și instituții, operate prin mai multe hotărâri ale Guvernului (HG nr. 61/2002, nr. 751/2003, nr. 864/2005, nr. 283/2005, nr. 387/2010, nr. 182/2018 și nr. 297/2020).

În acest sens, se propune includerea, în calitate de președinte al Comisiei, a viceprim-ministrului, ministru al dezvoltării economice și digitalizării, în calitate de conducător al instituției responsabile de coordonarea gestionării bunurilor supuse rechizițiilor. Această modificare va contribui la consolidarea capacității de coordonare interinstituțională și la adoptarea operativă a deciziilor necesare în domeniul rechizițiilor.

La punctul 16 din proiect:

Propunerea de excludere a sintagmei „șeful Centrului Serviciului Civil, vicepreședinte al Comisiei” din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. **387/2010**

privind Comisia de Stat pentru Încorporare este determinată de intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 522/2025 privind dizolvarea Centrului Serviciului Civil.

Ajustarea respectivă este necesară pentru corelarea cadrului normativ cu structura instituțională existentă și pentru evitarea menținerii unor funcții și instituții care nu mai există din punct de vedere juridic.

La punctul 18 din proiect:

Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 475/2014 prevede includerea Ministerului Apărării în sfera de aplicare a testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), în vederea acoperirii unei lacune normative ce ține de asigurarea integrității și securității instituționale, în special în contextul accesului la informații sensibile și clasificate.

Menționăm, că aceste prevederi reies din modificările operate la art. 31 alin. (2¹) lit.c) din Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, care prevăd că numirea într-o funcție militară poate fi efectuată numai după exprimarea, în formă scrisă, a acordului militarului privind testarea sa în timpul efectuării controlului periodic ori selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).

La punctul 21 din proiect:

Modificările propuse de operare în Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizației unice de asigurare obligatorie de stat a vieții și sănătății militarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 983/2018, vizează substituirea sintagmei „ancheta de serviciu” cu sintagma „cercetarea de serviciu”.

Necesitatea acestei modificări este determinată de inexistența termenului „anchetă de serviciu” în cadrul normativ de nivel primar aplicabil statutului militarilor, precum și de necesitatea uniformizării terminologice cu actele normative în vigoare care reglementează procedurile de investigare a incidentelor survenite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Astfel, termenul „cercetare de serviciu (cercetare)” este stipulat expres în art. 41 alin. (2¹) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52/2007; art. 323 din Codul muncii nr. 154/2003; pct. 89 lit. d), pct. 140 lit. z) și pct. 144 din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2006; pct. 1 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361/2005.

Totodată, menționăm că Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor nu prevede noțiunea de „anchetă de serviciu”, inclusiv la art. 20, fapt ce impune eliminarea acestei inconsecvențe terminologice din cadrul normativ subsecvent.

Prin urmare, substituirea sintagmei „ancheta de serviciu” cu „cercetarea de serviciu” este necesară pentru asigurarea coerenței legislative, clarității juridice și aplicării unitare a normelor ce reglementează drepturile și obligațiile militarilor în raport cu evenimentele produse în exercitarea serviciului.

La punctul 24 din proiect:

În procesul de definitivare a proiectului, Ministerul Apărării a identificat necesitatea completării pct. 24 din proiect cu măsuri de ordin tehnic-redacțional.

Intervenția vizează actualizarea terminologică la poziția „Palierul operațional” din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 467/2022, și anume actualizarea denumirii funcției „Consilier prezidențial în domeniul apărării și securității naționale, secretar al Consiliului Suprem de Securitate” în „*Consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul apărării și securității naționale, secretar al Consiliului Național de Securitate*”.

Această ajustare este imperativă pentru racordarea textului la prevederile Legii nr. 249/2025 privind securitatea națională și ale Decretului Președintelui nr. 411/2025.

Întrucât modificările au un caracter strict formal, vizând exclusiv actualizarea denumirilor unor funcții/entități deja existente în palierul operațional al Consiliului, acestea nu alterează conceptul de bază al proiectului și nu necesită o procedură suplimentară de reavizare.

Prin ansamblul modificărilor propuse, proiectul de hotărâre contribuie la armonizarea cadrului normativ secundar cu noile realități instituționale ale sistemului de apărare națională, asigurând claritate juridică, uniformitate terminologică și eficiență administrativă. Implementarea prevederilor propuse nu generează costuri financiare suplimentare și facilitează aplicarea unitară a normelor în domeniul apărării naționale, în concordanță cu principiile bunei guvernări și standardele euroatlantice de organizare a conducerii militare.

Stabilirea intrării în vigoare a hotărârii la data publicării este justificată de caracterul preponderent de armonizare și corelare normativă al modificărilor propuse, în vederea alinierii cadrului normativ secundar la prevederile Legii nr. 230/2025.

Proiectul nu instituie obligații noi și nu necesită măsuri administrative sau organizatorice suplimentare pentru implementare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil. Intervenția normativă este necesară pentru uniformizarea terminologică.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va asigura claritate juridică și uniformitate terminologică în toate actele normative ce reglementează activitatea autorităților din domeniul apărării naționale și securității militare. În plus, noile formulări vor elimina suprapunerile de competențe și vor îmbunătăți cooperarea interinstituțională între Ministerul Apărării și Statul Major al Apărării, precum și între acestea și alte autorități și instituții din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu are impact asupra bugetului public național, nu presupune cheltuieli bugetare suplimentare și se va realiza în limitele alocațiilor bugetare stabilite Ministerului Apărării.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Implementarea proiectului de hotărâre va contribui la consolidarea transparenței și responsabilității instituționale în domeniul apărării, prin clarificarea raporturilor funcționale și a competențelor între structurile implicate.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu sunt afectate.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Prevederile prezentului proiect oferă un cadru neutru, aplicându-se tuturor cadrelor militare în egală măsură, eliminând potențiale prejudecăți de gen sau alte forme de discriminare, respectiv nu există impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (https://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=168) și pe platforma particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-a-guvernului/15428)
Respectiv, anunțul privind consultarea publică a proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (www.army.md), secțiunea – Transparența decizională și pe platforma particip.gov.md: (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15428)
Proiectul de hotărâre a Guvernului a fost avizat de către Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Finanțelor, Serviciul de Informații și Securitate, Autoritatea Națională de Integritate. Propunerile și recomandările expuse în avizele recepționate sunt reflectate în sinteza la proiect.
7. Concluziile expertizelor
Conform prevederilor art. 36 și 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a Guvernului a fost transmis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei juridice și expertizei anticorupție.

Urmare a expertizei **Ministerului Justiției (aviz nr. 04/1-3665 din 01.04.2026)**, Ministerul Apărării a acceptat majoritatea obiecțiilor și propunerilor formulate, cu excepția celei referitoare la punctul 18 din proiect (privind testarea poligraf). Ministerul Apărării își menține poziția inițială, considerând că includerea instituției în HG nr. 475/2014 este indispensabilă pentru funcționarea sigură a noii structuri a Statului Major al Apărării. Având în vedere că noua entitate va gestiona informații de importanță majoră, asigurarea mecanismelor de control al integrității (conform Legii nr. 269/2008) este o măsură de securitate obligatorie încă de la etapa lansării reformei. Menționăm că acest punct a fost avizat fără obiecții de către Autoritatea Națională de Integritate și Centrul Național Anticorupție.

Totodată, urmare a expertizei anticorupție (**avizul nr. 06/2/5412 din 25.03.2026**), **Centrul Național Anticorupție** a emis **Raportul nr. EHG26/11286**, prin care se constată că proiectul de hotărâre (număr unic 99/MA/2026) nu conține factori de corupție și nu generează riscuri de corupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

În urma adoptării proiectului de hotărâre a Guvernului, se va impune necesitatea revizuirii și armonizării cadrului normativ departamental, conform domeniilor de responsabilitate.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare a aprobării proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului (ajustarea cadrului normativ aferent instituționalizării Statului Major al Apărării) va urma elaborarea cadrului intern, prin: revizuirea regulamentelor și actelor departamentale; adaptarea sistemelor informaționale și a bazelor de date interne în vederea reflectării noilor denumiri instituționale; actualizarea fișelor de post și procedurilor interne etc.

Ministru

Anatolie NOSATÎ